

Pohjois-Iin kyläyhdistyksen vuosikertomus 2022

Yhdistyksen historiaa

7.5.1987 kokoontui 39 kyläläistä Pohjois-Iin koululle perustamaan Pohjois-Iin kylätoimikuntaa. Kylätoimikuntaan valittiin jäseniksi Veera Jussila, Pirkko Mäkitalo, Jukka Kärsämä, Eeva Seuranen, Ilmi Veijola, Jukka Tiiri, Arvo Virkkula ja Heikki Hyvärinen. Kylätoimikunnan ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Arvo Virkkula ja perustavan kokouksen sihteerinä toimi Ilmi Veijola.

Arvo Virkkula johti kylätoimikuntaa vuosina 1987–1999 ja sihteerinä ja rahastonhoitaja toimi tuon ajan myös Pirkko Mäkitalo. Kylätoimikunta toimi 16 vuoden ajan ja hiipui sitten vuosituhannen vaihteessa muutamaksi vuodeksi ja heräsi jälleen eloon vuonna 2002, jolloin tehtiin "Tuumasta toimeen"-kyläkysely kyläsuunnitelmaa varten yhteistyössä Pohjois-Suomen Aikuiskoulutus-keskuksen Kylävalakiat-projektin kanssa ja samalla rekisteröidyttiin 15.9.2003 Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:ksi ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Meeri Jämsä (nyk.Simoska), varapuheenjohtajaksi Raimo Välikangas, sihteeri/rahastonhoitajaksi Maria Tolonen ja hallituksen jäseniksi: Riitta Hopponen, Tuula Tiiri ja Taina Häkkinä. Vuonna 2002 perustettiin myös Hiastinhaaran toimikunta.

Koska tehokkaasti on tartuttu tuumasta toimeen jo 35-vuoden aikana, kyläyhdistyksemme aktiivisuus on huomattu: Pohjois-Iin kyläyhdistys ry valittiin Vuoden 2008 Iiläiseksi kyläksi ja Pohjois-Pohjanmaan Vuoden kyläksi 2008. Valtakunnallisesti kyläyhdistyksemme sai tunnettuisuutta ja laajalti kiitosta Valtakunnallinen Vuoden Kylä 2009 valinnalla, perusteluina: "Pohjois-Ii on todellinen alueensa kehittäjäorganisaatio, jossa tehdään kyläsuunnittelua laajana prosessina ja kylässä on hyödynnetty hyvin hankerahoitusta, toteutettu useita elinkeinohankkeita, tiedottaminen on aktiivista ja Pohjois-Iissä ei ole omaa kyläasiamiestä vaan kaikki tehdään talkoilla". Vuonna 2017 Pohjois-Iin kyläyhdistys juhli 30 olemassa olovuottaan ja koulu 120-vuotista historiaansa koko kylän ja koulun yhteisillä juhlilla. Juhlavuonna julkistettiin myös Meijän Pohjois-Ii – kylähistoria, jonka kirjoitti alkuperäinen pohjoisiiläinen Pertti Huovinen. Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää kylän asukkaiden yhteistyötä, omatoimisuutta ja kylän elinkelpoisuutta ja toimia sen edunvalvojana. Yhdistys on puoluepoliittisesti ja uskonnolliselta vakaumukseltaan sitoutumaton.

Yhdistyksen/Hallituksen kokoukset

Vuonna 2022 koronapandemia alkoi hellittää, eikä yhdistysten toimintaa enää rajoitettu. Hallitus kokoontui kaikkiaan 10 kertaa. Vuonna 2022 Pohjois-Iin kyläyhdistyksen hallituksen muodostivat: Anita Sievänen, puheenjohtaja; Jukka Sassi, varapuheenjohtaja; Leena Tiiri, sihteeri -rahastonhoitaja sekä jäsenet Aune Olkonieni, Markku Veijola, Auvo Anisimaa ja Anu Käyrä. Yhdistyksen kokoukset pidettiin Pohjois-Iin

koululla. Kevätkokous pidettiin 26.4. ja syyskokous 23.11.

Edunvalvonta

Puheenjohtaja informoi vuoden aikana säännöllisesti Iin kunnanjohtajaa yhdistyksemme toiminnasta ja tulevista suunnitelmista. Kunnanvaltuustossa vaikuttaa kolme pohjoisiilaista valtuutettua: Petri Tervonen, Leena Tiiri ja Veli-Heikki Hyvärinen. Petri Tervonen ja Leena Tiiri ovat myös kunnanhallituksen jäseniä. Yhdistys kuuluu jäsenenä Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:hyn ja Oulun Seudun Leader ry:hyn. Iin kylien neuvottelukunnassa kyläyhdistystä edusti Anita Sievänen ja hänen varajäsenenään toimi Jukka Sassi. Anita Sievänen toimi neuvottelukunnan puheenjohtajana. Anita Sievänen ja Auvo Anisimaa osallistuivat Micropoliksen järjestämiin strategiatyöpajoihin ”Minkälainen on mielestäsi hyvä strategia Iille?” kyläyhdistyksen edustajina.

Valtakunnallinen Virallinen Kylähullu Anita XVI

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Anita Sievänen valittiin Valtakunnan Viralliseksi Kylähulluksi XVI Kouvolassa 24.7. 2021 ja virkakausi jatkuu seuraavat kaksi vuotta. Kesällä 2023 Iissä tullaan valitsemaan hänelle seuraaja Valtakunnan Virallinen Kylähullu XVII. Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry sai 2022 Pohjois-Pohjanmaan Elyltä kaksivuotisen rahoituksen Hullun Älykkäät Kylät -hankkeelle ja Anita kiertää nyt Pohjois-Pohjanmaan kylissä herättelemässä hiipuvia kyliä, innostaen ja kannustaen yhteiseen toimintaan.

<https://www.ppkylat.fi/hullun-alykkaat-kylat/>

Tiedottaminen

Yhdistys on tiedottanut aktiivisesti sekä kyläläisten postilaatikoihin 8 kertaa jaetulla tiedotteella sekä verkossa www.pohjoisiinkylayhdistys.fi, www.ii.fi verkkosivuilla. Kyläyhdistyksen ilmoitustaulu Pohjois-Iin koululla on ollut käytettävissä kyläläisten myös omia ilmoituksia varten. Kyläyhdistyksen omat Facebook-sivut www.facebook.com/PohjoisIi olivat ahkerassa käytössä.

Kylätupa

Yhdistyksen kylätupana aiemmin toiminut tila Pohjois-Iin koululla on edelleen pois käytöstä, eikä sen kohtalosta ole vielä kukaan tietoa. Rakennuksessa on pidetty ylläpitölämpö.

Talous

Yhdistyksemme suurimmat tulonlähteet vuositasona ovat jäsenmaksut, talkoot, ympäristökorvaukset ja kohdeavustukset. Tuloilla saamme katetuksi yhdistyksen kiinteät kulut eli ne pakolliset menot, joilla toimintaamme pyöritämme sekä hankkeiden omarahoitusosuuden. Vuonna 2022 jäsenmaksu oli 12 €/talous, kannatusmaksu 25€/talous ja 100 €/yritys. Vuonna 2022 jäsenmaksun lähes 60 taloutta.

Yhdistyksen tilinpäätös 8019,93€ ylijäämäinen.

Yhdistys siivosi kesälomakauden Vihkosaaren uimarannan lauantai- ja sunnuntaiaamuisin ja sai siitä korvauksen kunnalta.

35-vuotis-juhlavuosi

Yhdistys täytti 35-vuotta 11.6.2022. Järjestimme kahvitustilaisuuden 9.6. yhteistyökumppaneillemme, jossa luovutimme Pohjois-Iin kylästandaarit Pertti Huoviselle (Pohjois-Iin kyläkirjan kirjoittaja), Olli Häyrysellä (pitkäaikainen yhteistyökumppani ja paikallinen lampuri), Iin kunta/Ii-Instituutti lautakunta, PVO Vesivoima Oy, Valto Pernu säätiö, Pohjois-Iin jakokunta, Pohjois-Iin koulu, Saara Alamäki (Pohjois-Iin kylävaakunan suunnittelija) ja Rantapohjalle ja kylätoiminnan pronssisen ansiomerkin Anu Käyrälle, Jukka Sassille ja Auvo Anisimaalle. Tarmo Mähöselle, Jouni Mähöselle ja Juha Similälle.

Syntyjään pohjoisiiläinen Leila Kokko suunnitteli kylävaakunan perusteella Pohjois-Iin kyläsukat. Tilasimme myös Pohjois-Ii Ylpeydellä Kylästä -t-paitoja, joilla halusimme kertoa positiivisesti ja ylpeydellä omasta kylästä, ihmisistä ja mitä olemme saaneet yhdessä aikaiseksi.

18.6. valtakunnallisena Luonnonlaidunpäivänä järjestettiin yhteistyössä lampurimme Olli Häyrysen ja Oulun Maa- ja kotitalousnaisten kanssa koko perheen tapahtumapäivän Navettarannassa ja Hiastinhaaran luontopolkualueella.

Hiastinhaaran, Junnilan ja Patakarin lammaslaitumet

Perämeren rannikon laidunniittyjä ja rantametsiä on laajalti laidunnettu vielä 1970-luvulle asti ja Hiastinhaaran laidunalueella laidunsivat läheisen Kemiläisen talon lehmät vielä 1960–70-luvuilla. Kyläyhdistys on tehnyt Hiastinhaaralle maanvuokrasopimukset maanomistajien kanssa ja laidunnussopimuksen pohjoisiiläisen lampurin kanssa ja alkuraivaus ja aitaaminen tehtiin keväällä 2014 ennen lintujen pesintäaikaa. Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus myönsi hankkeelle ei-tuotannollista investointitukea 4894,40 €, joka on tarkoitettu perinnebiotooppien alkuraivaukseen ja aitaamiseen.

Kyläyhdistys teki yhteistyössä ProAgria Oulu/ Maa- ja kotitalousnaisten VYYHTI -hankkeen kanssa Iin Hiastinhaaran lammaslaitumen hoitosuunnitelman vuosiksi 2013–2019, jossa tavoitteena oli luonnon monimuotoisuuden edistäminen, luontopolun varren maiseman elävöittäminen ja seudullisesti mielenkiintoisen tutustumiskohteen luominen. Kesällä 2022 alueella laidunsivat edelleen lampuri Olli Häyrysen lampaat. Päätyviä vuokrasopimuksia jatkettiin kauden 2023 loppuun, koska rakennerahastokausi päättyi 2022 ja rahastokausien välille tehtiin vuoden mittainen jatko ympäristösopimuksesta Elyn kanssa.

Myös Patakarin alue on ollut laidunkäytössä. Alueelle haettiin ”Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito”-ympäristösopimusta, joka tehtiin viideksi vuodeksi ja sopimuskausi 1.5.2018 -1.5.2023.

Pohjois-Iin jakokunta oli maanvuokraajana ja laiduntamissopimus on tehty lampuri Olli Häyrysen kanssa. Hiastinhaaran ja Patakarin lammaslaidunalueiden läpi kulkee myös pitkospuureitti laavulle ja lintutornille ja yhdessä laiduntavien lampaiden kanssa alueesta on tullut yksi Iin kunnan suosituimmista retkeilykohteista.

Uutena alueena otettiin käyttöön Junnilan lammaslaidun 4,8 ha ja sen aitaamiseen ja alkuraivauksen saatiin Uudenmaan Ely-keskukselta Järjestö-Helmi erityistukiaavustus yht. 4878,25€ (95% kokonaiskustannus 5135,00€). Olli Häyrysen lampaat laidunsivat myös Junnilassa kesän 2022.

Hiastinhaaran, Junnilan ja Patakarin laitumille haetaan Ympäristösopimusta myös uudelle ohjelmakaudelle 1.5.2023-30.4.2028 ja tehdään uudet maanvuokrasopimukset ja uudistetaan hoitosuunnitelmat.

Ollinkorven tuulivoimala-alue

Valtuusto hyväksyi Ilmatar Oy:n Ollinkorven tuulivoimala-alueen osayleiskaavan keväällä 2022. Osayleiskaavassa alueelle on hyväksytty rakennettavaksi 10 tuulivoimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 5-9 MW. Kyläyhdistys jätti 26.5.2022 Hallinto-oikeuteen valituksen kaavan hyväksymisestä koskien voimassaolevan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan ohjausvaikutusta, vaikutuksista Hiastinlahteen ja maisemaan, happamien sulfaattimaiden esiintymisestä rakennusalueella ja yhteisvaikutuksista muiden tuulivoima-alueiden kanssa. Olemme huolissamme myös siitä, että meiltä pohjoisiiläisiltä katoaa perinteikkäät lähialueemme marjastus-, sienestys- ja metsästysmaat.

Yhdistyksen muuta toimintaa

Risteyksien kukkaistutukset. Kallion Kotipuutarha istutti perinteisesti kukat laatikoihin Konintien-, Virkkulantien-, Kantolantien risteyksiin ja Kalaliike Kuhan pihalle. Kuha osallistui kukkien ja niiden hoidon kustannuksiin.

Stipendit Pohjois-Iin koulun 6. luokkien oppilaille. Pohjois-Iin kyläyhdistys on jakanut vuodesta 1990 lähtien stipendin Pohjois-Iin koulun oppilaalle. Stipendit on jaettu kuudennen luokan oppilaille (tytölle ja pojalle), joka on tunnollinen ja ahkera ja osoittaa erityistä lahjakkuutta taiteellisuuteen tai musikaalisuuteen tai on lahjakas tekstiili ja/tai teknisessä työssä. 25 euron arvoisen stipendin saivat Luna Sassi (kuvataide) ja Lenni Mustonen (käsityö).

Koulun hyötykasvipuutarhalle istutettiin perinteisesti ennen kesäloman alkua 5.-luokkalaisten kanssa mm. perunaa, fenkolia, kyssäkaalia, sipulia, porkkanoita, tilliä, persiljaa ja syksyllä 6.-luokkalaisten kanssa punaherukka- ja karviaismarjapensaat. Oppilaat kastelivat vuorotellen istutuksia kesäloman aikana ja sadonkorjuupäivänä valmistettiin kasvatetuista vihanneksista ja yrteistä maittavaa ruokaa.

Karhunsaaren tanssilavan muistotaulu pystytettiin Akolan polkusillan viereen. Paikalla oli Iin Järjestöyhdistyksen omistama Karhunsaaren tanssilava, jolla tanssittiin 1960-luvun taitteesta vuoteen 1975. Tekstin muistotauluun teki Huovisen Pertti ja hankki mainoskuvat muutamasta silloisesta esiintyjästä ja Kaupin Jorma työsti materiaalin painovalmiiksi tiedostoksi. Saimme muistotauluun Ii-Instituutin kulttuurin kohdeavustusta 372,00€.

4-tien linja-autokatoksen mainostaulu uusittiin “Kylätoimintaa vuodesta 1987”

Rautaromun ja akkujen keräys järjestettiin jälleen la-su 21.-22.5.2022 Pohjois-Iin koulun pihalla.

Tornien taisto 7.5.2022. Kyläyhdistyksen joukkue Patakarin taistelijat: Jukka Sassi, Pauli Jussila ja Ilkka Kärkkäinen osallistuivat perinteiseen lintutornien väliseen bongauskilpailuun, joka jatkui kahden koronavuoden jälkeen. Joukkue bongasi 63 eri lajia. <https://www.birdlife.fi/tapahtumat/tornien-taisto/>

Vieraslajien eli minkkien pyynti aloitettiin luontopolkualueella ja ostettiin niiden pyyntiä varten Jalmarin laatikkorauta. Haitallinen vieraslaji minkki on jo vuosikausia terrorisoinut vesistöjämme aiheuttaen merkittäviä linnustovahinkoja mm. luonnonsuojelualueilla.

Liiku maanantaina Pohjois-Iissä. Kyläyhdistyksen jumpat ja liikuntakerhot pyörivät aktiivisesti koko lukuvuoden. Naisten jumppaa vetivät Eila Fäldt ja Anniina Mustonen. Miesten jumppaa veti Paavo Halonen ja Seppo Tiiri. Lasten liikuntakerhojen ohjaajina toimivat kevätkauden ajan Alisa Koistinen ja Mimosa Sassi ja syksyllä Eemil Pennanen ja Kaisa Lappalainen.

Joulurauhan julistus pidettiin 20.12. Pohjois-Iin koululla joulujuhlan yhteydessä. Kyläyhdistys tarjoili glögiä ja pipareita.

11.4.2023

Pohjois-Iin kyläyhdistys ry

HALLITUS